

БРОВАРСЬКА МІСЬКА РАДА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

РІШЕННЯ

від 29.08.2017 № 513

м. Бровари

Про схвалення Програми контролю
стану атмосферного повітря
м. Бровари на 2017-2019 роки

З метою забезпечення контролю за постійним зростанням викидів в атмосферне повітря та враховуючи недостатній рівень контролю за підприємствами-забруднювачами, керуючись п. а ст.27 Закону України «Про місцеве самоврядування України», виконавчий комітет Броварської міської ради

ВИРІШИВ:

1. Схвалити Програму контролю стану атмосферного повітря на 2017-2019 роки, що додається.
2. Винести Програму контролю стану атмосферного повітря на 2017-2019 роки для затвердження на сесії Броварської міської ради.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови Голубовського Г.П.

Міський голова

І.В. Сапожко

Схвалено
Рішення виконавчого комітету
Броварської міської ради
від 29.08.2017 № 513

**Програма
контролю стану атмосферного повітря на 2017-2019 роки**

Паспорт Програми

1	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет Броварської міської ради
2	Розробник Програми	Виконавчий комітет Броварської міської ради
3	Замовник	Броварська міська рада
4	Учасники (співвиконавці) Програми	Комунальне підприємство Броварської міської ради «Бровари-Благоустрій», головний спеціаліст з питань екології виконкому Броварської міської ради
5	Термін реалізації Програми	2017-2019 роки
6	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Державний бюджет, місцевий бюджет, кошти підприємств, установ та організацій, кошти власників, орендарів та користувачів земельних ділянок, інші джерела
7	Загальний обсяг фінансування заходів, необхідних для реалізації Програми, тис. грн.	7600 тис. грн.

1. Загальні положення

Пріоритетним напрямом майбутнього розвитку України проголошено стратегію сталого (збалансованого) розвитку, невід'ємною частиною якого є екологічна складова. Її вагомість у національній політиці України закріплена Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» (від 21.12.2010 № 2818-VI)

Головна спрямованість даного документу полягає у досягненні чітко визначених стратегічних цілей:

1. Підвищення рівня суспільної екологічної свідомості.
2. Поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки.
3. Досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища.
4. Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління.
5. Забезпечення екологічно збалансованого природокористування.
7. Удосконалення регіональної екологічної політики.

Згідно з основним інструментом реалізації національної екологічної політики як на державному, так й на регіональному рівні є розроблення та виконання середньострокових планів дій з охорони навколишнього природного середовища.

Першочергова увага до охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення – невід'ємна умова сталого розвитку міста і країни в цілому. Саме тому на території міста повинна здійснюватись політика, спрямована на досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи, на охорону, раціональне використання і відтворення природних ресурсів.

Значною мірою стан довкілля в місті обумовлюється, впливом промислових підприємств, викидами транспортних засобів, теплогенеруючих об'єктів, об'єктів муніципальної інфраструктури.

У зв'язку з цим, метою розробки Програми є зменшення забруднення атмосферного повітря, та як наслідок, збереження здоров'я населення міста.

На даний час ведення моніторингу стану забруднення повітря в місті здійснюється суб'єктами регіональної системи моніторингу довкілля - Центральна геофізична обсерваторія - веде спостереження за вмістом забруднюючих речовин у атмосферному повітрі, рівнем забруднення атмосферного повітря важкими металами та бенз(а)піреном (стаціонарний пост на вул. Петлюри Симона, 20) та одноразовими замірами в окремих точках відділом лабораторних досліджень управління Держпродспоживслужби у Броварському районі. Такі обсяги контролю атмосферного повітря абсолютно недостатні і не можуть відображати реальний стан його забруднення, про що свідчать численні скарги населення міста.

За метеорологічними умовами м. Бровари відноситься до територій з підвищеним потенціалом забруднення атмосферного повітря,

несприятливими умовами розсіювання промислових викидів. Згідно з даними «Статистичного щорічника Київської області» загальні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря становлять 8522,0 т.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря у розрахунку на квадратний кілометр складають 250,7 т. У розрахунку на одну особу у межах м. Бровари у середньому припадало 86,7 кг шкідливих речовин.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря промисловими підприємствами є низький рівень оснащення джерел викидів пилогазоочисним обладнанням. Значно впливає на забруднення атмосфери відсутність установок по вловлюванню газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та інших. Зазначені речовини надходять в повітря від котелень, які працюють на кам'яному вугіллі, відходах деревини, асфальтобетонних заводів тощо.

Автотранспорт вносить дуже значну долю в забруднення атмосферного повітря в місті, що в даній ситуації є постійним джерелом забруднення лінійно-векторного характеру. У відпрацьованих газах автомобільних двигунів налічується біля 100 різних компонентів, більшість з яких токсичні. Великий обсяг викидів від автотранспорту пояснюється, насамперед, значним збільшенням кількості приватного автотранспорту, експлуатацією технічно-застарілого автомобільного парку, використанням палива низької якості, аварійним станом доріг.

Основними напрямками зменшення надходження забруднюючих речовин від промислових підприємств в атмосферне повітря є, насамперед, жорсткий контроль за дотриманням обсягів викидів, передбачених в дозвільних документах промислових та теплогенеруючих підприємств, впровадження сучасних технологій очищення промислових викидів, дотримання підприємствами технологічних та технічних нормативів при здійсненні виробничої діяльності.

Зменшення шкідливих викидів від пересувних джерел можливе за рахунок збільшення використання неетильованого бензину, посилення контролю за токсичністю відпрацьованих газів автомобільних двигунів, переадресації транзитного транспорту на об'їзні автошляхи.

З метою ефективного ведення контролю за станом забруднення повітря доцільним є створення мережі стаціонарних постів автоматизованої системи спостереження за станом атмосферного повітря та придбання мобільної лабораторії для проведення деталізованих досліджень в виявлених автоматизованою системою районах з підвищеним рівнем забруднення.

2. Мета Програми

Реалізація Програми в повному обсязі дозволить отримати дієвий механізм контролю за забруднювачами повітря та можливість оперативного реагування на їх діяльність.

Своєчасне припинення протиправної діяльності забруднювачами повітря дозволить значно поліпшити стан повітря та покращити умови проживання у місті Бровари.

3. Завдання програми

- Визначення мікрорайонів забруднення.
- Деталізація місць розташування джерел забруднення.
- Визначення порушників обсягів викидів.
- Припинення незаконної діяльності з викидів забруднюючих речовин.
- Вимагання встановлення фільтрувального обладнання на джерела викидів.

4. Шляхи реалізації Програми

Реалізація Програми забезпечується виконавчими органами Броварської міської ради, комунальними підприємствами, установами, організаціями міста, юридичними особами, громадськими організаціями та мешканцями міста Бровари. Виконавці програми забезпечують узгоджені дії з підготовки та реалізації програмних заходів, цільового та ефективного використання коштів. Координацію роботи забезпечує головний спеціаліст з питань екології виконавчого комітету Броварської міської ради.

Виконавчий комітет Броварської міської ради має визначити підприємство на баланс якого буде передана створена за Програмою система контролю стану забруднення повітря.

Реалізація Програми повинна виконуватись одним виконавцем, визначеним за результатами тендеру, на підставі укладання багаторічного контракту. Виконавець бере на себе виконання всіх передбачених Програмою заходів, від поставки всієї номенклатури необхідного обладнання та програмного забезпечення до проведення навчання спеціалістів підприємства-балансоутримувача. Виконавець повинен надати зобов'язання про гарантійне та післягарантійне обслуговування задіяного в роботі Програми обладнання та оновлення програмного забезпечення в разі розробки ним нових версій програмного забезпечення.

Підприємство-балансоутримувач, відповідальне за виконання Програми та фінансування вже діючих частин Програми, щороку, до 10 вересня, подає для затвердження на черговій сесії Броварської міської ради обсяги фінансування на наступний фінансовий рік.

4.1. Обладнання для проведення автоматичного контролю рівнів забруднення атмосферного повітря.

Враховуючи наявність в місті декількох категорій забруднювачів та відносну компактність розташування основних підприємств-промислових забруднювачів, побудова системи контролю забруднення повітря повинна мати в своєму складі різні типи приладів.

До першої категорії можна віднести забруднення повітря, яке створюють промислові підприємства, розташовані в промисловій зоні міста. Ця зона умовно обмежується вулицями Київська, Металургів, Петлюри Симона, провулком Вокзальний та Онікієнка Олега. В межах цієї зони та по її межі необхідно розмістити прилади класу «санітарної зони». Орієнтовна їх кількість 6 одиниць.

До другої категорії можна віднести забруднення, яке створюють міський та транзитний автотранспорт. Найбільш завантажені автомобільним транспортом вулиці, які одночасно є міськими і транзитними. До таких вулиць можна віднести Київську, Мудрого Ярослава, Онікієнка Олега. Також необхідно визначити вплив транзитного транспорту на рівень забруднення вздовж цих вулиць. Для визначення рівню забруднення на цих вулицях необхідно встановити прилади класу «трасові вимірювачі». Для визначення впливу транзитного транспорту встановити такі ж прилади на п'яти в'їздах-виїздах з міста. Таким чином загальна кількість «трасових вимірювачів» буде становити 8 одиниць.

До третьої категорії можна віднести забруднення жилої зони. Для контролю забруднення в цій частині необхідне використання обладнання «стаціонарних постів жилої зони». Такі пости розташовуються в окремих контейнерах та потребують значних витрат. Кількість таких постів обмежена їх значною вартістю і становитиме 3 одиниці.

З метою деталізації, виявлених системою контролю забруднень атмосферного повітря, необхідна наявність мобільної станції вимірювання рівнів забруднення. Така станція буде складатись з декількох приладів, які за допомогою автотранспорту, доставляються до мікрорайону з перевищеннями рівнів забруднення, виявленими «трасовими вимірювачами», приладами «санітарної зони» чи «стаціонарними постами жилої зони», для більш детального вивчення рівня забруднення та визначення місця розташування джерела викидів. Кількість таких станцій на місто – одна одиниця.

Для забезпечення коректної діяльності системи контролю необхідно мати на території міста 3 спрощені автоматичні метеостанції, які б могли визначати напрям вітру, тиск, вологість, кількість опадів. Слід зазначити, що такі метеостанції також можуть бути задіяні при визначенні послідовності дій при заходах протидії підтопленню окремих районів міста.

4.2. Обладнання для збору, обробки та візуалізації результатів контролю рівнів забруднення атмосферного повітря.

Для збору, обробки, та візуалізації результатів контролю рівнів забруднення атмосферного повітря необхідно придбання спеціалізованого обладнання:

- Засоби передачі-прийому сигналу стандарту GSM через систему мобільного зв'язку. Необхідно мати один комплект системи прийому сигналу на базовій станції збору результатів замірів стаціонарних приладів.

- Комп'ютерна та оргтехніка. Необхідні параметри (не гірше): екран 23" (1920x1080), Full HD LED/Intel Core i7-6700T (2.8-3.6 ГГц)/RAM 8 ГБ/HDD 2 ТБ/nVidia GeForce 930M, 2 ГБ. Потужність комп'ютеру повинна бути достатньою для здійснення моделювання рівнів забруднення та прогнозу його поширення по території міста на підставі існуючих на момент моделювання результатів, отриманих від стаціонарних пунктів спостереження. Оргтехніка повинна дозволяти друкування карт забруднення окремих районів міста і в цілому міста формату A2 в кольоровому вигляді.

- Програмне забезпечення. Повинно:

- забезпечити обробку прийнятих результатів забруднень атмосферного повітря, їх візуалізацію у вигляді ліній ізогіпс на мапі міста;
- відображати іншим кольором лінії ізогіпс попередніх результатів визначення забруднень атмосферного повітря;
- забезпечити зберігання поточних результатів визначення забруднень атмосферного повітря;
- забезпечити резервне копіювання на окремий носій (оптичний диск, твердотільний носій) результатів визначення забруднень атмосферного повітря.

4.3. Розміщення на території міста.

Розміщення засобів контролю забруднення атмосферного повітря по території міста буде визначене після визначення можливих мінімального/максимального рівнів забруднення, наявності технічних можливостей розташування реєстраційних приладів в запроектованих місцях, визначення балансоутримувача обладнання.

5. Економічне забезпечення Програми

Фінансування виконання заходів Програми передбачається з таких джерел:

- державний бюджет;
- міський бюджет;
- кошти підприємств, установ та організацій, кошти власників, орендарів та користувачів земельних ділянок;
- інші джерела фінансування, не заборонені чинним законодавством.

6. Очікувані результати виконання Програми

В результаті виконання Програми місто отримає ефективні засоби контролю за забрудненням повітря, дієвий механізм впливу на забруднювачів повітря та можливість оперативного реагування по припиненню незаконних викидів.

Можливість контролю та своєчасного втручання дозволить значно поліпшити стан атмосферного повітря, покращити умови проживання населення, підсилити позитивний імідж міста та його привабливість.

**7. Заходи з виконання Програми контролю стану атмосферного повітря в
м. Бровари на 2017-2019 роки**

№ п/п	Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Термін впровадження за роками		Обсяги фінансування (тис. грн.), у тому числі по роках			
				початок	закінче ння	всього	власні кошти підприємств	місцевий бюджет	інші джерела
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Програма контролю стану атмосферного повітря на 2017-2019 роки	Обстеження території міста, з визначенням точок встановлення контролюючих станцій.	КП БМР «Бровари-Благоустрій»	2017	2017	100,0	-	100,0	-
2	Придбання та встановлення приладів класу «санітарної зони»	Придбання та встановлення 6 приладів класу «санітарної зони» в точках, визначених на підставі попереднього обстеження	КП БМР «Бровари-Благоустрій»	2017	2018	1000,0	-	1000,0	-
				2017		300,0	-	300,0	-
				2018		700,0	-	700,0	-
3.	Придбання та встановлення 3-х метеостанцій	Придбання та встановлення 3-х метеостанцій	КП БМР «Бровари-Благоустрій»	2018	2018	300,0	-	300,0	-

4.	Придбання обладнання для збору, обробки та візуалізації результатів контролю рівнів забруднення атмосферного повітря	Придбання комп'ютеру, оргтехніки, програмного забезпечення	КП БМР «Бровари-Благоустрій»	2018	2018	200,0	-	200,0	-
5.	Придбання та встановлення приладів класу «трасових вимірювачів»	Придбання та встановлення 8 приладів класу «трасових вимірювачів» в точках, визначених на підставі попереднього обстеження	КП БМР «Бровари-Благоустрій»	2018	2018	1000,0	-	1000,0	-
6.	Придбання та встановлення приладів класу «стаціонарних постів жилої зони»	Придбання та встановлення 3 приладів класу «стаціонарних постів жилої зони» в точках, визначених на підставі попереднього обстеження	КП БМР «Бровари-Благоустрій»	2019	2019	4500,0	-	-	4500,0
7.	Придбання мобільної станції	Придбання мобільної станції вимірювання рівнів забруднення	КП БМР «Бровари-Благоустрій»	2019	2019	500,0	-	-	500,0

Керуючий справами виконкому

К.В. Кузнецов